

ชื่อผลงาน: การพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยจิตเวชและผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงร่วมกับการใช้ สารเสพติดในหอผู้ป่วยในชาย โรงพยาบาลชูชัน

โชติยา ศิลภา

หอผู้ป่วยในชาย โรงพยาบาลชูชัน จ.ศรีสะเกษ

บทนำและวัตถุประสงค์: หอผู้ป่วยในชาย โรงพยาบาลชูชัน มีแนวโน้มรับผู้ป่วยจิตเวชร่วมกับสารเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 7-10 ของผู้ป่วยทั้งหมด) อุบัติการณ์ในปี 2568 พบเจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บจากการระงับเหตุรุนแรง 1 ราย เนื่องจากหอผู้ป่วยในชายยังไม่มีแนวปฏิบัติเฉพาะสำหรับการจัดการพฤติกรรมรุนแรงในบริบทผู้ป่วยจิตเวชร่วมโรคทางกายอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาแนวทางการดูแลที่เหมาะสมกับบริบทหน่วยงาน เพื่อยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยในการดูแลผู้ป่วย การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการดูแลที่เป็นระบบเพื่อเพิ่มความปลอดภัย ลดการผูกมัด และเสริมสมรรถนะบุคลากร

วิธีการศึกษา: ดำเนินการวิจัยและพัฒนา (R&D) ตามวงจร PDCA ระหว่างปี 2568-2569 โดยบูรณาการแนวคิด Trauma-Informed Care และ Least Restrictive Principle พัฒนาแนวทาง 4 องค์ประกอบหลัก: 1) ระบบคัดกรองล่วงหน้าด้วยเครื่องมือ Overt Aggressive scale (OAS) 2) การสื่อสารลดความรุนแรง (Verbal De-escalation) 3) มาตรฐานการจำกัดเสรีภาพที่ปลอดภัย และ 4) การจัดการทางยาตามมาตรฐานจิตเวช (GNPG) ประเมินผลในพยาบาลและเจ้าหน้าที่ 15 คน และผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย

ผลการศึกษา: ภายหลังจากใช้แนวทาง พบว่าอัตราการบาดเจ็บของบุคลากรลดลงเป็น 0 อัตราพฤติกรรมรุนแรงลดลงเหลือร้อยละ 2 (จากเป้าหมาย ≤ 3) และสามารถลดการใช้การผูกมัด (Restraint) ได้ร้อยละ 25 ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่ร้อยละ 20 บุคลากรมีความมั่นใจในการจัดการภาวะวิกฤตเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ: การมีแนวทางเชิงระบบ (Structured Protocol) ช่วยลดความเสี่ยงทางกฎหมายและยกระดับมาตรฐานการพยาบาล ข้อเสนอแนะควรบรรจุการซ้อมแผน Code Grey เป็นแผนเผชิญเหตุประจำปีของโรงพยาบาล

คำสำคัญ: ผู้ป่วยจิตเวช, สารเสพติด, พฤติกรรมรุนแรง, ความปลอดภัยของบุคลากร, การจัดการภาวะวิกฤต

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2564). คู่มือการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในโรงพยาบาลทั่วไป. นนทบุรี: ผู้แต่ง.

ราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. (2563). แนวทางการรักษาผู้ป่วยโรคจิตเภทสำหรับประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. (2564). แนวทางการรักษาภาวะถอนสุรา (Alcohol Withdrawal

Syndrome). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

พรทิพย์ รัตนสุวรรณ. (2560). การจัดการพฤติกรรมก้าวร้าวในผู้ป่วยจิตเวชในโรงพยาบาลทั่วไป. วารสารการ

พยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต, 31(2), 45–58.

National Institute for Health and Care Excellence. (2015). *Violence and aggression: Short-term management in mental health, health and community settings (NICE guideline NG10)*.

London: NICE.